

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1907	Τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κυριακὴ 1 Νοεμβρίου 2015	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Ὑπερηφανεύεσαι;

«Ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται» (Α' Κορ. 13,4)

Ἐπάρχει, ἀγαπητοί μου, **μία ἀσθένεια σοβαρή**, ποὺ κάνει θραῦσι. Ποία εἶνε αὐτή; ἢ φθίσι, ὁ καρκίνος; Δὲν θέλω νὰ μιλήσω γι' αὐτές.

Δὲν πρόκειται γιὰ ἀσθένεια σωματική· πρόκειται γιὰ ἀσθένεια ψυχική, ποὺ θὰ ἔπρεπε ν' ἀκοῦμε τὸ ὄνομά της καὶ νὰ τρέμουμε. Κι ὅμως θὰ τὸ πῶ καὶ κανεὶς δὲν θὰ παραχτή. Τὸ ὄνομα τῆς ἀσθενείας αὐτῆς εἶνε **ὑπερηφάνεια**. Γι' αὐτὴν μιλάει ἡ ἁγία Γραφή, γι' αὐτὴν λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸ σημερινὸ ἀνάγνωσμα τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων Ἀναργύρων καὶ δίνει τὸ κατάλληλο φάρμακο γιὰ τὴ θεραπεία της.

Ἄς δοῦμε, ἀγαπητοί μου, **γιὰ τί ὑπερηφανεύεται ὁ ἄνθρωπος**. Γιὰ διάφορα πράγματα.

● Ὁ ἕνας λόγου χάριν ὑπερηφανεύεται γιὰ τὰ **λεφτά** του. Αὐτὰ εἶνε ὁ θεὸς τοῦ κόσμου. Ἄμα κανεὶς πιάση λεφτά, ἀμέσως φουσκώνει. Τὸν βλέπεις, αὐτὸν ποὺ καθόταν σὲ μιὰ παράγκα, νὰ θέλῃ τώρα νὰ καθίση σ' ἕνα τεράστιο οἰκοδόμημα, νὰ τρέχη δεξιὰ κι ἀριστερὰ καὶ νὰ ἐπιδεικνύεται, ν' ἀγοράζῃ λιμουζίνες, νὰ ντύνεται φανταχτερά, «*πορφύραν καὶ βύσσον*» ὅπως ὁ ἄφρων πλούσιος τοῦ εὐαγγελίου (Λουκ. 16,19).

● Ὁ ἄλλος ὑπερηφανεύεται γιὰ κάποιο **ἀξίωμα**. Κατῶρθωσε, ν' ἀνεβῆ ψηλὰ στὴν ἱεραρχία τοῦ κράτους, νὰ γίνῃ νομάρχης, ὑπουργὸς ἢ πρωθυπουργός. Καὶ ἐνῶ μέχρι χθὲς παρακαλοῦσε γιὰ τὴν ψῆφο καὶ τοῦ τελευταίου ψηφοφόρου, τώρα κάθεται στὸ ὑπουργεῖο του καὶ βλέπει τοὺς ἄλλους σὰν κουνούπια.

● Ὁ ἄλλος δὲν ὑπερηφανεύεται οὔτε γιὰ χρήματα οὔτε γιὰ ἀξιώματα· ὑπερηφανεύεται γιὰ τὰ μπράτσα καὶ τὶς γροθιές του, γιὰ τὰ πόδια του ποὺ δίνουν κλωτσιές στὰ γήπεδα καὶ ποὺ τὰ ἐξαργυρώνει μὲ χρήματα πολλὰ. Αὐτοὶ καυχῶνται καὶ ὑπερηφανεύονται γιὰ τὴ **σωματικὴ δύναμι**, τὴν **ὑγεία** ἢ τὴν **ὀμορφιά** τους.

● Ἄλλος πάλι καυχιέται γιὰ τὴν **καταγωγὴ** του ἢ γιὰ τὶς **γνωριμίες** καὶ **σχέσεις** του μὲ μεγάλα

πρόσωπα, συγγενεῖς καὶ φίλους ἰσχυροὺς σὲ διάφορες θέσεις καὶ ὑπουργεῖα. Ἄλλος καυχιέται γιὰ τὴ γυναῖκα του, ἄλλη γιὰ τὸν ἄντρα της, ἄλλος γιὰ τὰ παιδιά του, καὶ πολλὰ ἄλλα. Ὑπάρχει ἄνθρωπος ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ μέσα του τὸ μικρόβιο τῆς ὑπερηφανείας;

● Καὶ ὄχι μόνο οἱ κοσμικοί· ἢ ψῶρα αὐτὴ **προσβάλλει καὶ θρησκευτικούς**. Αὐτοὶ δὲν καυχῶνται γιὰ ὑλικά πράγματα· καμαρώνουν γιὰ πνευματικά. Εἶνε σὰν τὸν Φαρισαῖο ἐκεῖνον ποὺ καυχιόταν γιὰ τὰ ἔργα του (βλ. Λουκ. 18,11-12). Ἔτσι καὶ μερικοὶ καυχῶνται γιὰ νηστεῖες ἐλεημοσύνες προσευχές, γιὰ τὴ θρησκευτικότητά τους.

Αὐτὰ εἶνε τὰ **εἶδη τῆς ὑπερηφανείας**.

Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ἀγαπητοί μου, ἔλεγε· Ὅταν δῶ ἄνθρωπο ταπεινὸ μοῦ φαίνεται πὼς βλέπω ἄγγελο, ἅμα δῶ ὑπερήφανο καὶ φαντασμένο νομίζω πὼς βλέπω διάβολο. Μεγάλο κακὸ ἢ ὑπερηφάνεια. Γιατί; Διότι εἶνε **ἡ ρίζα ὅλων τῶν κακῶν**. Αὐτὴ γκρέμισε τὸν ἑσφόρο καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ τοὺς ἔκανε δαίμονες· αὐτὴ ἔδιωξε τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐὰ ἀπ' τὸν παράδεισο καὶ τοὺς ἔρριξε μαζί μὲ τόσοις ἀπογόνους στὸν κόσμον αὐτόν· αὐτὴ κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ φθονοῦνται, νὰ ζηλεύουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, καὶ γίνονται τόσα κακὰ στὴν οἰκογένεια, στὴν κοινωνία, στὰ ἔθνη.

Καὶ δὲν ὑπάρχει λοιπὸν **φάρμακο** ἐναντίον τῆς ὑπερηφανείας; Ὑπάρχει. Ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἰατρεῖο καὶ διαθέτει φάρμακα. Φάρμακα γιὰ τὶς σωματικὲς ἀσθένειες δίνουν τὰ νοσοκομεῖα· ἢ Ἐκκλησία εἶνε τὸ πνευματικὸ ἰατρεῖο καὶ ἔχει τὰ φάρμακα γιὰ τὶς ψυχικὲς παθήσεις. Ἄς ἔρθῃ λοιπὸν στὴν Ἐκκλησία ὅποιος ἄντρας ἢ γυναῖκα εἶνε ὑπερήφανος –καὶ ποιὸς δὲν εἶνε, ἀφοῦ ὁ ταπεινὸς εἶνε κάτι σπάνιο– νὰ ζητήσῃ τὰ φάρμακα. Ἄς ἔρθῃ σήμερα ν' ἀκούσῃ τὸν ἀπόστολο Παῦλο, ποὺ δίνει τὴ συνταγή.

● Τὸ πρῶτο φάρμακο ποὺ συνιστᾶ εἶνε ἡ **τα-**

πείνωσι. Ἄνθρωπε, λέει, **ὄ,τι ἔχεις δὲν εἶνε δικό σου.** ὅλα εἶνε ξένα. Τίνος εἶνε; Τοῦ Θεοῦ.

♦ Καυχίεσαι γιὰ σωματικὴ **δύναμι** καὶ **ὕγεια**. Καὶ δὲν καταλαβαίνεις, ταλαίπωρε, ὅτι φτάνει ἓνα μικρόβιο νὰ σὲ ρίξει στὸ κρεβάτι, ὅτι ἓνα ἀγγεῖο νὰ σπάσῃ καὶ μιὰ σταγόνα αἷμα νὰ πέσῃ στὸν ἐγκέφαλο μένεις παράλυτος; Ἡ ζωὴ εἶνε εὐθραυστη σὰν τὸ γυαλί, ἐφήμερη σὰν τὸ ἄνθος.

♦ Καυχίεσαι γιὰ **λεφτά**. Καὶ δὲν βλέπεις ὅτι μπορεῖ νὰ συμβῆῖ κάτι στὸ χρηματιστήριο, μία κρίσις οικονομικὴ, καὶ ξαφνικὰ νὰ δῆς τὰ χαρτονομίσματα νὰ γίνουν πλατανόφυλλα καὶ νὰ μὴ μπορῆς ν' ἀγοράσῃς οὔτε ἓνα κουτί σπύρτα; Μήπως δὲν εἶδαμε πλουσίους νὰ πέφτουν καὶ νὰ ζητιανεύουν; Τροχὸς εἶνε ἡ ζωὴ, τὰ ἄνω γίνονται κάτω. «*πάντα σκιᾶς ἀσθενέστερα, πάντα ὀνειρώτων ἀπατηλότερα*» (Ἰω. Δαμασκηνοῦ - Ἰακ. εἰς κεκοιμ.).

♦ Κ' ἐσὺ πού καυχίεσαι γιὰ τὴν **ὁμορφιά** σου καὶ κοιτάζεις στὸν καθρέφτη, δὲν πᾶς στὸ νεκροταφεῖο νὰ δῆς τοὺς τάφους καὶ νὰ μοῦ πῆς ἀπ' ὅλους ἐκείνους ποιὲς ἦταν οἱ ὠραῖες καὶ ποιοὶ οἱ ἄσχημοι; Δὲν βλέπεις τὴ ματαιότητα;

♦ Κ' ἐσὺ ὁ ἄλλος, πού καυχίεσαι γιὰ τὶς **σχέσεις** μὲ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς ἡμέρας, ἔλα στὴν ἐκκλησία ν' ἀκούσῃς τί λέει ὁ Δαυῖδ· «*Μὴ πεποιθῆτε ἐπ' ἄρχοντας, ἐπὶ υἱοὺς ἀνθρώπων, οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία*» (Ψαλμ. 145, 3). Μὴ στηρίζεις σ' αὐτούς· σήμερα εἶνε στὴν ἐξουσία, αὔριο βρίσκονται στὶς φυλακὲς καὶ πᾶνε γιὰ ἐκτέλεσι.

♦ Κ' ἐσὺ ὁ ἄλλος, πού καυχίεσαι γιὰ τὴν **ἐπιστήμη**, ὅτι πηγες στὰ πανεπιστήμια καὶ ξέρεις πολλά, δὲν βλέπεις τί εἶνε οἱ γνώσεις; σταγόνα στὸν ὠκεανό. Σκέψου καὶ τὸ ἄλλο; ὅτι αὐτὰ πού γνωρίζεις τὰ γνωρίζεις γιὰτὶ κάποιος σοῦ ἔδωσε μυαλό. Βάλε ἓνα πίθηκο στὸ δημοτικὸ σχολεῖο· δέκα χρόνια νὰ καθίση στὰ θρανία, δὲν μπορεῖ νὰ μάθῃ οὔτε τὸ ἄλφα. Γιατί; Δὲν ἔχει μυαλό ὅπως ἔχεις ἐσύ. Τὸ μυαλό, πού κινεῖ τὴ γλῶσσα, πού κάνει τὴ γραφὴ, τὴν τέχνη, τὴν ἐπιστήμη, ἐρωτοῦμε τοὺς ἀπίστους, ποιὸς τὸ ἔδωσε; Ἀπαντήστε, ἄθεοι. Τὸ ἔδωσε ὁ Θεός.

♦ Κ' ἐσὺ τέλος πού καυχίεσαι γιὰ **ἀρετές**, τί ἔχεις; προσευχή, νηστεία; Ὅλα εἶνε δῶρα. Ἄν πάρῃ ὁ Θεὸς τὴ χάρι του, κι ὁ μεγαλύτερος ἅγιος πέφτει, γίνεται ἁμαρτωλός. Ὁ Θεὸς νὰ φυλάῃ. Γι' αὐτὸ λέμε «*Μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν*» (Ματθ. 6,13). Νομίζουμε πὼς εἴμαστε καλοὶ Χριστιανοί, ἀλλὰ δὲν ἦρθε ἀκόμα πειρασμός. Ἄμα ὁ Θεὸς στείλῃ τὸ κόσκινο, ὅπως κοσκίνισε τὸν Πέτρο, θὰ ποῦμε «*Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον*» (Ματθ. 26,72), θ' ἀδειάσουν οἱ ἐκκλησίες.

Ὅλα εἶνε τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ πὼς τὰ ὀνομάζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐδῶ στὴν ἐπιστολὴ του· «**χαρίσματα**» (Α' Κορ. 12,31). Χάρισμα ἢ ὕγεια,

χάρισμα ἢ τέχνη, χάρισμα ἢ ἐπιστήμη, χάρισμα οἱ ἰκανότητες. Δὲν εἶνε δικά σου, ὁ Θεὸς τὰ ἔδωσε· κάποτε θὰ σοῦ ζητήσῃ λόγο γι' αὐτά.

● Προσθέτει ὅμως καὶ κάποιο ἄλλο φάρμακο ἰσχυρότερο ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Στὴν ἐκκλησία τῆς Κορίνθου, στὴν ὁποία ἔγραψε τὰ λόγια αὐτά, οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνεια ὁ ἓνας καυχίόταν γιὰ τὴ ρήτορεία του, ὁ ἄλλος γιὰ τὸ ψάλσιμό του, ὁ ἄλλος γιὰ τὴ διδασκαλία του, ὁ ἄλλος γιὰ τὶς προφητεῖες του, ὁ ἄλλος γιὰτὶ ἔβγαζε δαιμόνια. Εἶχαν χωριστὴ μεταξὺ τους, ὑπῆρχε διχόνοια. Τοὺς λέει λοιπόν· Παραπάνω ἀπ' ὅλα τὰ χαρίσματα, παραπάνω ἀπὸ τὴν προφητεία, τὴ διδασκαλία, τὴ θαυματουργία, τὴ γλωσσολαλία, παραπάνω κι ἀπὸ τὴν πίστι, τὸ κορυφαῖο χάρισμα εἶνε **ἡ ἀγάπη**. Τό ἔχουμε; ἔχει καλῶς. Δὲν τό ἔχουμε; κρίμα στὶς προσευχές, στὶς νηστείες, στὶς μετάνοιες, στὴν ἐπιστήμη μας, κρίμα σ' ὅλα. Μηδὲν ὁ κόσμος, «γῆς Μαδιὰμ» (βλ. Ἔξ. 4,19), «*Ἀρμαγεδών*» (Ἀπ. 16,17).

Ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα νὰ ἔχαμε ἓνα δράμι, μιὰ σταλαγματιὰ ἀπ' αὐτό. Τὰ ἄλλα μὴν τὰ ζηλεύετε. Ἔλα, Χριστέ, ἔλα καὶ ρίξε μιὰ σταγόνα ἀπ' αὐτὸ τὸ βάλαμο μέσ' στὰ ἀντρόγυνα, στὰ σπίτια, στὶς κοινωνίες, στὴν ἀνθρωπότητα! Τότε **οἱ ἄνθρωποι γίνονται ἄγγελοι**.

* * *

Δὲν σᾶς λέω περισσότερα, ἀδέρφια μου. Ὅταν πᾶτε στὸ σπίτι, ἀνοίξτε τὸ Εὐαγγέλιο, ἀνοίξτε τὴν Πρῶτη πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ στὸ 13ο κεφάλαιο καὶ **διαβάστε** αὐτὴ τὴν περικοπὴ περὶ τῆς ἀγάπης. Αὐτὴ ἡ ἀγάπη ἐνώνει τὸ ἀντρόγυνο καὶ τὰ παιδιά, ὅλη τὴν κοινωνία. Αὐτὴ τὴν ἀγάπη, πού εἶνε οὐρανὸς καὶ παράδεισος, αὐτὴν ἦρθε νὰ διδάξῃ ὁ Χριστός, αὐτὴν κηρύττουν σήμερα καὶ οἱ δύο ἅγιοι πού ἐορτάζουμε.

Οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι εἶχαν χαρίσματα· καταγωγή ἀπὸ τὴ Ἰώμη, πλούτη, νειᾶτα, ὁμορφιά, ἐπιστήμη ἰατρικὴ. Ἀλλὰ παραπάνω ἀπ' ὅλα εἶχαν τὴν ἀγάπη. Γι' αὐτὸ δὲν ἐξασκοῦσαν τὴν ἰατρικὴ ὡς ἐκμετάλλευσι, δὲν «γδύνανε» τοὺς φτωχοὺς. Τὰ χαρίσματα πού τοὺς ἔδωσε ὁ Θεὸς τὰ προσέφεραν θυσία στὸ Χριστὸ καὶ στὸν φτωχὸ ἀδελφό, σὰν λιβάνι πού καίγεται.

Ἔτσι κ' ἐμεῖς. Ὅ,τι χάρισμα ἔχουμε, εἴτε ὁμορφιά εἴτε ἰκανότητα εἴτε χρήματα εἴτε τέχνη, μὴν τὰ ἔχουμε γιὰ νὰ ἐκμεταλλευώμαστε τοὺς ἄλλους. Ὅλα νὰ τὰ θέσουμε στὴν ὑπηρεσία τοῦ πλησίον μας, ὅλα γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μας· γιὰ νὰ λατρεύεται καὶ νὰ δοξάζεται ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα εἰς αἰῶνας αἰῶνων διὰ πρεσβειῶν τῶν ἁγίων Ἀναργύρων· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**